UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

fraudãdũ eccleſiã,vel alios,quã in perſonis extraneorum.l.nihil.§.facilior.ff.de bonis liber.& hoc ẽt vr̃ eſſe de mente Iacobi de Beluiſ.& Arch.in c.epiſcopus.
20 10.q.2.qui dicunt,† ꝙ prelatus põt bona eccleſię cõſanguineis concedere,quando ſub pactis ęqualibus, & conſuetis concedit,nam tunc prohibitionis rõ ceſſat,ergo quando cõcederet ſub pactis inſolitis, & nõ conſuetis,ac inęqualibus,ipſi expreſsè ſentiunt conceſſionem non ualere, & ita eſt de mente Abb. ẽt in c.ut ſuper.in fi.uer.de rebus eccl.nõ alien. ſed in caſu noſtro archiepiſcopus ſub pactis inſolitis, inæqualibus,& cõſuetis,ac eccleſię prẹiudicialibus, uidelicet in perpetuũ confirmauit,conceſſit, & licentiã dedit,
21 ergo &c.¶Conſiderandũ eſt ẽt, † ꝙ quoties à prelato licentia alienandi in inſtrumento emphyteotico fuit emphyteotę ſimpliciter data, ſemp in dubio dẽt intelligi cõceſſa facultas ſecundũ naturã,& cõſuetudinem rei,& non aliter,per Bal.in d.auth.ſi quas.col.
22 1.† item ꝙ emphyteota dicatur habere licentiã alienandi ita demũ,ſi tempore alienationis petita fuerit licẽtia,ſeu cõſenſus domini ĩteruenerit, alioquin alienatio eſſet ipſo iure nulla,ut uoluit Spec. in tit. de loca.§.nũc uero aliqua.uer.94.& Bal.ibi in addi. ver. pactum quod &c.ac ſequitur, & defendit Alex. in cõſi.128.lib.5.& optimè in conſi.106.lib.4. ubi contrarijs reſpõdet.Sed in caſu noſtro poſt licẽtiã hmõi datã emphyteota tẽpore alienationis,& cõceſſionis licẽtiã non petijt,neq; cõſenſus domini archiepĩ ẽt ex poſtfacto interuenit, ergo cõceſſio ipſo iure nõ ualuit, ut in d.l.fi.C.de iure emph.d.c.potuit.c.1.§.1.de ph.feud.alien.per Loth.& c.1.§.1.de prohib. feud. a-
23 lien.per Fed.¶Vltimo conſiderandũ eſt, † ꝙ ex quo eccleſia in caſu noſtro capitulũ hẽt,ſolus p̃latus, ſeu Archiep̃us nõ potuit caducitatẽ remittere, ut eſt gl. & cõis opinio doc.ĩ d.c.potuit.& ibi Imo.dicit ĩ practica non poſſe ꝯ̃riũ obtineri, & habetur p Iaſ. in l. 2. col.53.C.de iure emph. & hęc pro aliquali informatione excellentiſſimorũ dominorũ arbitrorũ adducere uolui.Reliqua ipſi ſuppleant. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Locatio ad longum tempus,vt ad decem,vel* 11.*annos dicitur alienatio,præſertim ſi in ea pactum de francando rem prẹcisè fuit appoſitum.*
2 *Gl.in l.codicillis.§.inſtituto.ff.de leg.2.uolens locationem ad longum tempus non eſſe alienationem quo in caſu procedat.*
3 *Emphyteota ob locationem factam ad vndecim annos abſque licẽtia,& requiſitione domini,à iure ſuo cadit.*
4 *Emphyteota quare irrequiſito domino alienare non poſſit:et quòd eadem ratio in locatione ad longum tempus militet.*
5 *Venditione rei ſimpliciter prohibita,cenſetur etiam prohibita locatio ad longum tempus,ex qua dominium vtile, & naturalis poſſeſſio transfertur.*
6 *Emphyteota licentiam locandi ad nouennium habens non poteſt ultra illud tempus locare.*
7 *Emphyteotæ ſi data fuerit à domino licentia rem ad nouennium locandi cum pacto francandi, & liberandi, ſeu emendi, petita prius licentia talis uenditionis,& liberationis fiendæ,an per locationem ſic faciendam ius,ſeu dominium aliquod in conductorem transferatur, tam prætextu dictæ licentiæ, quàm uirtute dicti pacti de francando.*
8 *Quid ſi ultra dictum pactum de francando in locatione appoſitum traditio rei ſequuta,uel precium oblatum eſſet.*
9 *Emphyteota licentiam habens à domino rem alienandi infra menſem,vel in certam perſonam,ſi poſt menſem, vel in alium alienet,cadit à iure ſuo.*
10 *Ex locatione ad undecim annos per emphyteotam facta cum pacto de francando præcisè dicitur in cõductorem translatum dominium utile cum naturali poſſeſſione,quando emphyteota dedit,& conceſſit omne ius ſuum, & conſtitutum de poſſidendo apposuit.*
11 *Emphyteota alienando, ſeu locando ad longum te[...] ctorem ius,quod ipſe habebat,transfert, & n[...] manet, maximè ſi conſtitutum de poſſidendo [...]*
12 *Ex pacto conſtituti de poſſidendo in locatione ad l[...] per emphyteotam facta appoſito etiam dom[...] ductorem translatum dici poteſt.*
13 *Pactum de francando in contractu locationis pro[...] dendo in ſe continet.*
14 *Et quid in locatione ad longum tempus ultra illam [...]*
15 *Emphyteota ſi habeat à domino licentiam locand[...] ticam certæ perſonæ ad nouennium cum pacto [...] ad quid licentia data debeat intelligi, & ſi e[...] undecim annos cum pacto francandi præcisè,[...] licentiæ excuſetur,ut à iure ſuo cecidiſſe non [...]*
16 *Emphyteota eccleſiæ,qui de rigore iuris aliqua ex[...] cecidit,ſi aliter domini non interſit, nec illius [...] deterior,non cecidiße eſt interpretandum.*
17 *Licentia data emphyteotæ de aliquid faciendo eti[...] te rationis ad aliud diuerſum non debet extendi.*
18 *Emphyteota ob ſimplex pactum de francando locat[...] & ob promisſionem de uendendo non cadit à iure [...] ctum alienationis, & uenditionis, reiq; tradition[...]*
19 *Emphyteota habens licentiam locandi rem cum pa[...] ſimpliciter non poteſt locare cum pacto francandi [...]*
20 *Per pactum de francando ſimpliciter locationi adie[...] ctor non cogitur francare, niſi quatenus ſibi pla[...] per pactum de francando præcisè.*
21 *Emphyteotam non poſſe ad longum tempus locare [...] mino,eſt communis opinio,& ſequenda.*

EPITOME.

Data licentia à domino emphyteotę [...] di rem emphyteoticam ad nouem annos [...] ſonę,puta titio,cum pacto francandi,& [...] emendi,petita prius licentia talis uendi[...] rationis fiẽdę,& ſtatuto loci diſponẽte,[...] nouem annos abſq; licentia domini fie[...] emphyteota aliter non requiſita domi[...] annos undecim rẽ eidẽ titio locauerit,[...] ſtituti oẽ ius ſuũ dando,& cõcedendo,[...] francando præcisè,ipſum à iuribus ſuis,[...] licentia prædicta cecidiſſe, & rem emph[...] eccleſiam dominam reuerſam fuiſſe,hic [...]

CONSILIVM CXXII[...]

VERIOREM eſſe illam opinionẽ [...] qua concluditur Antonium à [...] cecidiſſe,& res ad eccleſiam [...] ſas ob locationem ad undeci[...] pacto de francando præcisè, ut in facto [...] factam,& multis omiſſis, hanc concluſionẽ [...]
1 mus in primis,quia† locatio ad longum tps. [...] cem,uel undecim annos dicitur alienatio,& [...] ſi in ea pactũ de francando, & approprian[...] ſe fuit appoſitũ,ut uoluit Alex.in conſi.17.[...] tex.in c.2.cum ibi no.de locato.in c. ad a[...] ibi Imo.de rebus eccle.non alien.gl.in l.[...] ſi duobus uehiculũ.ff.commoda.l.1. cũ ibi [...] ger uectig.uel emphy.pet.Alex.in l.ſi filio.[...] matr.& eſt gl.ibique doct. Cardi. in clem.[...] eccle.non alien.l.fi.& ibi no.C.de rebus ali[...] lien.& hęc eſt communis ſentẽtia, quicqui[...]
2 gl.in l.codicillis.§.inſtituto.ff.de lega.2.† [...] nio ſaluatur, quando eſſet facta locatio ad [...] pus cum expreſſa reſeruatione utilis domin[...] ralis poſſeſſionis, ut ibi per Ioan. de Imol.& [...] per Doct.communiter in l. ſi domus.in fi.ff. [...] 1.& per Bald.ibique Moder.in c.quę in eccle[...] de conſtit.ſed per alienationem rei emphyt[...] requiſito domino,& abſq; eius licentia fact[...] teota cadit à iure ſuo.c.potuit.de loc.& l.fi.C.[...]
3 emphyt. ergo † & in caſu noſtro per locatio[...]

ctã ad annos undecim emphyteota à iure ſuo cecidiſ
ſe diceretur, cũ illã abſq; licentia, & requiſitione domi
ni fecerit: & hãc opinionẽ in terminis ſequitur Alex.
eam eſſe cõmunẽ affirmans in conſi. 105. lib. 3. & in
d. conſ. 16. & fuit de mẽte Bart. in l. 1. in §. penul. ff. de
ſuperfic. & Alex. in d. cõſi. 105. refert Ioannẽ de Imol.
hoc uoluiſſe. in d. c. potuit. & idem Alex. in conſi. 165.
lib. 2. ¶ Secundo accedat ratio, quare emphyteota rẽ
4 irrequiſito domino nõ poteſt alienare, † quæ eſt, quia
domini intereſt ipſum requiri, ut cæteris poſſit præ-
ferri, ſi is rẽ emere, uel conducere eodẽ pretio uolue
rit. d. c. potuit. & d. l. fi. item quia ſi irrequiſito domi-
no alienatio fieri poſſet, extraneus, in quẽ fuiſſet alie
natũ, eccleſiã in dominã non recognoſceret: & ideò
qñ eccleſia uellet agere, & rẽ uẽdicare, eſſet ei neceſ-
ſariũ probare dominiũ, quod eſſet difficile, ut decla-
rat Bart. in l. in conuentionibus. ff. de verb. ſig. & in l.
qui romę. §. duo fratres. in penul. col. ff. de uerb. oblig.
& ſcriben. cõmuniter in d. l. fi. ſed hæ rationes pariter
militant in locatione ad longum tẽpus, & ſic in alie-
natione, quæ ex dicta locatione reſultat, qñ ſi eccle-
ſia interpellaretur, poſſet uelle pro eadẽ mercede cõ
ducere, item ſi abſq; requiſitione eccleſiæ fieret, poſ-
ſet ipſi eccleſiæ præiudicium inferri, qñ uellet agere,
& rẽ uendicare aduerſus extraneum, in quẽ res abſq;
eius licentia eſſet tranſlata, qñ neceſſe ei foret domi
nium probare, ad tradita per Bart. in d. l. in cõuentio-
nibus. ergo idem in locatione ad longũ tempus eſt
concludendum, quod in alia alienatione dicitur: &
5 † quamuis tex. in d. c. potuit. ſolum in uenditione lo-
qui uideatur, tamen idem eſt in qualibet alia aliena-
tione, ex qua ẽt ſolum dominium utile, & naturalis
poſſeſſio transfertur, ut in d. l. fin. ibi alienare, uel ius
emphyteoticum in alium transferre: & appellatione
alienationis, & tranſlationis iuris emphyteotici ẽt lo
catio ad longum tempus comprehenditur. d. l. 1. ff. ſi
ager uectig. uel emphyt. peta. cum ſimil. ibi. not. & in
d. clemen. 1. cum aliis præallegatis. & ut dicit Alex.
in conſi. 1. lib. 4. in fin. 4. col. qui plures allegat, qñ uẽ-
ditio rei ſimpliciter prohibetur, cenſetur etiam pro-
hibita locatio ad longum tempus, ex qua utile domi
nium, & naturalis poſſeſſio transfertur. Sed tex. in d.
c. potuit. prohibet emphyteotam poſſe rem emphy-
teoticam uendere, irrequiſita eccleſia, ergo etiam lo
catio ad longũ tempus ipſi prohibita dicetur. ¶ Ter-
tio prædicta concluſio confirmatur, ſtante licentia
data à Reuerendiſſimo do. Cardinali primicerio S.
Andreæ, per quam fuit ipſi Antonio emphyteotæ cõ
ceſſa facultas locandi rem ad nouennium cũ pacto
francandi, & liberandi iura ipſorum de uicaria, peti-
ta prius licentia talis uenditionis, & liberationis fien
6 dæ, † nam ex quo Antonius emphyteota locauit ad
annos undecim, conſtat ipſum feciſſe nedum contra
ius cõmune, quod prohibet emphyteotam facere ta-
lem locationem, ut ſupra, ſed etiam ꝯ mentem, & uo
luntatem domini, qui licentiam dedit, nam dando li
centiam uſque ad nouẽnium uidetur poſt illud pro-
hibuiſſe, argumento eorum, quæ habentur in c. non
7 ne. de præſum. & l. cum prætor. ff. de iudi. Pręterea † ex
uerbis licentiæ apparet dominũ noluiſſe quoquo mo
do per locationem faciendam prętextu licentię prę-
ſtitę ius, ſeu dominium aliquod in ſer Hieronymum
conductorem transferri, tum ratione locationis ad
nouem annos, ex qua nullũ ius, ſeu dominiũ transfer
tur per Ioan. de Imol. in d. c. potuit. col. 9. & per Specu
la. in tit. de locato. §. nunc uero aliqua. in uerſi. 123. cũ
ſimil. ſupra allegatis. tum ratione licentię datę de frã
cando, ſeu emendo, quia illa data fuit ſub cõditione,
ſi & quatenus licentia prius petita eſſet, arg. l. à teſta-
tore. ibiq; Bar. cum ſimil. ff. de condit. & demon. Bar.
in l. ab emptione. ff. de pactis. ergo ante petitã licen-
tiam ſer Hieronymus conductor nullatenus potuit
emere, nec Antonius emphyteota alienare. Neq; ẽt
ex ſimplici pacto de francãdo in licentia appoſito po
tuit ius aliquod, ſeu dominiũ in ſer Hieronymũ con-
ductorẽ transferri, quia pactum de francando dicitur
quędã promiſſio de uendẽdo, & nõ uenditio, ex qua
dominium, uel quaſi non transfertur, ſed ex ea perſo
nalis actio ſolum acquiritur, ut infra dicetur. Nec di-
8 catur, † ꝙ uigore talis pacti ſequuta rei traditione, vel
oblato pretio dominiũ, uel quaſi trãsferatur, arg. l. 2.
C. de pactis inter empto. & uendi. & not. per Bal. in l.
ꝯctus. C. de fide inſtrum. & per moder. Senenſes in l. ſi
ante nuptias. in fi. ff. ſolu. matr. Quia illud eſt uerum,
qñ ſolutum eſſet pretium certum, item qñ eſſet facta
traditio ad implementum, & exequutionẽ pacti de
uendendo, ut ibi: ſed in caſu, de quo agitur, nec pre-
tium certũ fuit ſolutũ, aut oblatũ, nec pro exequutio
ne pacti fuit facta rei traditio, ſed ſolum pro exequu-
tione locationis ad longũ tẽpus, ut in inſtrumẽto lo-
cationis habetur. Itẽ pro exequutione pacti de fran-
cando res tradi, & aſſignari nõ poterat, niſi prius peti
ta licentia, ergo dici non potuit, ꝙ ex licentia data ẽt
cũ pacto de francãdo ius, ſeu dominiũ aliquod tranſ-
9 ferri ualuerit. ¶ Vltimo † ad propoſitũ accedat dictũ
Ioan. Andr. in addit. ad Specul. in tit. de loca. in §. nũc
uerò aliqua. verſi. 98. in uer. poſſit. qui dicit, ꝙ ſi domi
nus dedit emphyteotæ licẽtiam alienandi rem infra
menſem, uel in certam perſonam, ſi poſt illud tem-
pus uendat, uel alteri, à iure ſuo caderet, & ratio eſt,
de qua infra tangetur. ¶ Et ſequendo hanc ſententiã
difficultas tota conſiſtit in tollendo aliqua, quæ mul-
10 tum obſtare prima facie uidẽtur: & præſuppoſito, † ꝙ
in caſu iſto ex locatione ad annos undecim facta cũ
pacto de francando præciſè fuerit tranſlatum domi-
niũ utile, & naturalis poſſeſſio, prout regulariter eſt
de natura locationis ad longum tempus, ut ſupra, &
prout etiam in caſu noſtro conſtat expreſsè ex uer-
bis inſtrumenti locationis, ibi dedit, conceſſit, & lo-
cauit quantum eſt pro utili dominio, & melioramen
tis, quod & quæ ipſi fratres in eis habebant, & ſeu om
ne ius ſuum, quod & ipſi fratres habebant in infraſcri
ptis rebus &c. ſi dedit, & conceſſit omne ius ſuum,
prout in dubio etiam de iure quis ſolum uidetur da-
re, & concedere, argumento dictæ l. ſi domus. in fin.
cum ibi not. & ibi docto. ff. de lega. 1. ergo ex præmiſ-
ſis uerbis conſtat fuiſſe tranſlatum dominium utile,
& naturalem poſſeſſionem, quæ penes dictum Anto
nium emphyteotam erant, adeò, ꝙ penes ipſum nec
aliquod dominium utile, nec naturalis poſſeſſio re-
11 manſit: quoniam † emphyteota alienando, ſeu ad lon
gum tempus locando ius, quod ipſe habebat, in con-
ductorem transfert, & nihil penes ſe remanet, ut uo-
luit gloſ. in d. l. ſi vt certo §. ſi duobus uehiculum, Bar.
in l. interdum. in fi. ff. de acquir. poſſ. & late doct. maxi
mè Alex. in l. ex aſſe. ff. ad trebel. & præcipuè hoc pro-
cedit, quando in contractu locationis ad longum tẽ-
pus apponeretur conſtitutum de poſſidendo, nam
tunc ex tali conſtituto naturalis poſſeſſio in condu-
ctorem transfertur, ut notum eſt, & habetur per om-
12 nes in d. l. interdum. in fin. † quinimmò etiam domi-
niumvtile ex eo dici poteſt translatum, ut expreſsè, &
in his terminis uoluit Antonius de Butr. in conſi. ſuo
35. incipien. de iure, & abſq; longa &c. ¶ Hoc præſup-
poſito primo concluſioni traditæ aduerſari vr̃ pactũ
de francando in inſtrumento locationis appoſitum,
13 † cuius natura eſt, ut ex eo quis uendere teneatur, cõ
tinet. n. in ſe promiſſionem de uendendo, ut per Ale
xandrum in d. conſi. 28. lib. 4. cum ſimilibus: & de na
tura cõtractus uenditionis eſt, ut uendens ſi ſit domi-

nus,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

nus,dominium transferat, uel uſucapiendi conditio nem.l.1.& l.iulianus.ff.de actio. empti. vnde ſi ex ſola locatione ad longum tēpus in caſu noſtro diceret̄ tranſlatum omne ius,quod locator habębat,ergo pactum de francando nihil operaretur,& eſſet fruſtratorium, quod minimè dicēdum eſt iuribus vulgaribus: quare emphyteota in caſu noſtro ex tali locatione noluit alienare,ſeu ius aliquod transferre.Sed huic cōſi-
14 derationi reſpondetur, † ꝙ pactum de francando ultra locationē ad longū tempus in caſu noſtro operaretur acquiſitionē dominii utilis, & naturalis poſſeſſionis perpetuò,& irreuocabiliter,cū per ſolam locationē ad longum tēpus ſolū ad tēpus, & ſic reuocabiliter trāſlatū eſſet:ita in terminis noſtris uoluit exp̄ſsè Alex.in conſi.17.lib.4.in 2.col.verſi.cōfirmātur. Nec eſt inconueniens, ꝙ id, quod meū eſt reuocabiliter, poſſit mihi irreuocabiliter, & perpetuo acquiri, ut ꝑ plura demonſtrat Alex. in l. qui Romę.§.duo fratres. col.28.in fi.ff.de verb.oblig.¶Secundo unū aliud nō
15 parum uidetur ſtringere, † nā in terminis noſtris reperitur data licentia res emphyteoticas locādi dicto ſer Hieronymo ad nouē annos cum pacto francādi, & ſic perſona ſer Hieronymi,cui res fuit locata, uidetur per dominum approbata adeò,ꝙ dominus nō poteſt allegare ſua intereſſe, illum ſer Hieronymum nō eſſe conductorem,arg.d.l.fi.C.de iure emphyt.& habetur per Alex. in d. conſi.1. lib.4. & in conſi.9. lib.3. Item huiuſmodi licētia prodeſſe debet, ut Antonius locator à iure ſuo cecidiſſe nō dicatur, quoniam debet intelligi data quoad id, in quo licētia domini requirebatur,& non quoad aliud:ea autem quoad locationem ad nouennium non requirebatur,nā emphyteota poteſt liberè domino irrequiſito ad modicum tempus locare,ut uoluit Specul.in tit.de loca.§.nunc uerò aliqua.verſic.123. Ioan.de Imo.in d.c.potuit. & omnes fatentur,ergo debet intelligi data reſpectu pacti de francando, & appropriando res conductas, qm̃ ex tali pacto poteſt eccleſiæ præiudicium perpetuū, & irreuocabile generari, ut per Alex. in d. conſi. 17. Non debet igitur Antonius emphyteota iure ſuo priuari ex eo, ꝙ ad undecim annos locauerit, tum quia habuit licentiam locandi ad nouem annos, & locando ad undecim in modico exceſſit,tum quia ſi dominus præſtitit licentiā alienandi perpetuò, & alienādo perpetuò emphyteota à iure ſuo non cecidiſſet,ergo non debet etiam dici cecidiſſe ex eo, quod ad annos undecim locauerit, & reuocabiliter: & æquitas hanc
16 interpretationem ſuadet, † quia, ut concludit Anto. in d. conſi. 25. licet iuris rigor dictet emphyteotam à iure ſuo cecidiſſe aliqua ex cauſa legitima,tamen qñ ſumus in emphyteoſi eccleſiaſtica, ſi aliter domini non interſit, quia eius conditio nō ſit deterior facta, non debemus dicere,nec interpretari,ut emphyteota à iure ſuo cecidiſſe,& ſic pęnam incurriſſe dicatur, nam clerici in pœnis imponendis, ſeu exigendis tenaces eſſe nō debent.c.ſuam. de pœnis.c.fraternitas. cum ibi not.12.q.2.& not.in c.dilecti. de arbit. ¶Sed his rationibus multipliciter poteſt reſpōderi.Primo, ꝙ in terminis noſtris duo concurrebant, locatio ad longum tempus, & pactum de francando: & poſito, ſed non conceſſo, ꝙ utrunque licentiam domini expoſceret, & ꝙ licentia fuerit data etiam reſpectu pa-
17 cti de francando, †tamen non reperitur data licentia locandi ad longum tēpus,cū ſolū data fuerit licentia locandi ad nouem annos, & conſequenter ad faciendā aliam,& diuerſam in ſubſtantia locationē,ut de ſe patet,ergo licentia data de locādo ad nouē annos,ac ēt de faciendo pactū de francando ad locationem factam ad annos undecim,& ſic ad aliud penitus diuerſum ēt ex maioritate rationis extēdi nō debet ex not.

per Alexand.in conſi.9.lib.3. qui uoluit, ꝙ per
tiā datā à iure de concedendo in emphyteo
alia ſolemnitate rē eccleſiæ aliàs ita conced
nō poſſet res talis in feudū dari, quāuis æq
& per dationē in feudū res eccleſię melior
& hoc ſolū ex eo, quia in ſubſtantia differ
pupillorum.§.prætor ait.ff.de rebus corum
id,quod uoluit Aretin.in l.ſi quis extraneus
2.col.ff.de acquir.hęr. per Rom. in ſuo ſin
per Curtium in conſi.73. col.17.qui dicu
maioritate rationis in his licentiis, & de
18 ſionē facere non licet.Secundo reſpōde
reſpectu pacti de francando dominus n
rendus,nec illius licentia erat neceſſaria
fuit,& eſt ueriſſimum, pactum de franca
propriando rem ipſi conductori factum
net emptionem,neq; dominij trāſlation
plicem de uendendo promiſſionem, per
in d.conſi.28.cum ſimil. At iuris certi eſt,
ditio, ſeu alienatio de re emphyteotica
domino fieri nequeat.d.c.potuit. & d.l.fi.
miſſio de uendendo benè fieri poteſt, & ob
phyteota à iure ſuo non cadit,niſi poſtea ad
nationis, & uenditionis, immò etiam ad
nem proceſſerit:ita unanimiter tenent Bal.
cto.cōmuniter in d.l.fi. & Imo.& alii in d.c.
facit id, quod uoluit Anto. in d. conſi. 25.
igitur in caſu noſtro dici data licentia ob fa
pactum de francādo, ſed potius propter lo
ad nouem annos, quæ & ſi de iure cōi abſq
domini fieri poterat, de iure tñ municipa
fieri non poteſt,ut ſtatuto Mantuæ cautu
19 reſpōdetur, †ꝙ ex quo Antonius à domi
licentiā locandi ſer Hieronymo ad nouē
pacto ſimpliciter de francando,ut in licen
tur, per illud pactū conductor francare
gebatur, niſi quatenus ſibi placuerit, ut
Alexander in conſi. 28.col.2.lib.4. unde loca
ſtea ad annos undecim cum pacto de franc
cisè,conductor francare tenebatur,& oblig
ac cogi poterat ſaltem cauſatiuè,ut declara
itē cum dictus Antonius habuerit licentiam
ad nouē annos cum pacto de francando,
prius licentia francationis, & liberationis
potuit ad annos undecim locare cum pa
cando ſimpliciter,prout fecit,ſed debuit
pacto de francando hoc expreſſo, petita
ex quibus apparet, ꝙ nedum reſpectu locati
ēt reſpectu pacti de francando formā,& mo
terminos licentiæ datæ exceſſit: ergo talis li
lo modo in conſideratione eſſe debet ꝑ ea,
ēt uoluit Alex.in conſi.1.lib.4. & facit etiam
ipſe uoluit in d.cōſi.9.& Ioan.Andr.in d.add
poſſit.Pręterea non ſolum reſpectu location
nos undecim factæ maius præiudicium ecc
nerari poteſt, quàm ex locatione ad nouē a
qua in licentia, ſed etiam reſpectu pacti de
do in inſtrumēto locationis appoſiti maius
& domino potuiſſet pręiudicium irrogari,
20 pactum de francando in licentia appoſitum
niam per pactum de francando in inſtrum
ſitum conductor per emphyteotam cogi po
rem emendum, & acquirendum irreuocab
ſic ex eo omnino alienatio perpetua ſequi de
per Alexand.in d.conſi.28.& in d.conſi.17.
cto de francando in licentia appoſito nō de
ceſſario ſequi alienatio perpetua,ſed ſolum
quatenus cōductori placeret, ut ſupra ꝑ no
in d.cōſi.28. & ideò cum omni reſpectu
di locatione facta ad undecim annos maius

ꝓiudicium inferri potuerit, licẽtia data nullo mō ul-
tra caſum ſuum extẽdi debuit: & propterea cōcludi
poteſt ipſum emphyteotã ex tali locatione à iure ſuo
cecidiſſe non mō ſecundum iuris rigorẽ, ſed etiã at-
tenta iuris canonici æquitate, quã in caſu nr̃o Ant. in
d.cōſi.25.multũ cōſiderat. ¶Et † quãuis Ioã.de Imo.
in d.c.potuit.col.9.& Bal.in auth.niſi.col.3.C. ad Tre
bel.uelle uideãtur, ꝙ emphyteota poſſit ad lõgũ tp̃s,
dño irrequiſito, locare, dũmodo locatio triginta an-
nos non excedat, tamen, ut dictũ fuit in principio, cō
munis opinio eſt in contrarium, à qua in conſulendo
non eſt recedendũ, ad tradita ꝑ Ioã. And. in c. 1. de cō
ſtitut. Ex quibus omnibus cōcludendum putamus, ꝙ
hic Antonius emphyteota, ꝗ rẽ emphyteoticã ad an-
nos undecim locauit cũ pacto de francando rẽ ꝑciſe,
à iure ſuo cecidiſſe dicatur, & ita ꝑ reuerẽdiſſimũ do-
minũ Primiceriũ declarari potuerit, cũ negari non
poſſit, quin locatio hoc in caſu abſq; licẽtia dñi facta
dicatur, illam eo modo, quo facta reperitur cōſiderã
do, ueluti ſupra fuit plenè demonſtratum. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Vſufructuarius, & emphyteota circa abuſum rei æquiparantur.*
2 *Formam rei mutare, & illi ſeruitutem imponere non poſſunt, alio quin tanquam re abutentes ſunt iure ſuo priuandi.*
3 *Emphyteota meliorando poteſt formam rei mutare, & in hoc differt ab uſufructuario.*
4 *Emphyteota, qui cum iuramento promiſit uti re arbitrio boni uiri, rem conſeruare, iura, & terminos manutenere, nec ſine re illa deuaſtari, mutando formam rei, uaſtando cẽnacula, partem domus ad aream reducendo, & in uſus proprios tigna, ferramenta, & ſimilia conuertendo, in periurium incidit, ac omni iure, & commodo rei priuatur.*
5 *Iuramentum ſpecificè, & in forma ſeruari debet, ac num. ſequen.*
6 *Emphyteota iurans ſoluere ſingulis annis ceſſando per unũ annum iure ſuo priuatus cenſetur, quamuis aliàs ceſſatio per bienniũ, ſeu triennium requiratur.*
7 *Emphyteota, & uſufructuarius non utentes re arbitrio boni uiri priuantur iure ſuo, quando arbitrio boni uiri re uti cum iuramento promiſiſſent, aliàs ad damna ſolum, & intereſſe poſſunt conueniri.*
8 *Emphyteota non poteſt ſeruitutem rei emphyteoticæ imponere, & imponendo cadit à iure ſuo.*
9 *Vſumfructum in fundo uectigali, & ſuperficiario poſſe conſtitui quomodo intelligatur.*
10 *Prædium tributarium poteſt irrequiſito fiſco uendi & alienari.*
11 *Emphyteota diuidendo rem cum alio communem alienat, & à iure ſuo cadit.*
Et quomodo hoc uerum ſit, num. 13.
12 *Prohibitus alienare dicitur etiam prohibitus rem communem alienare, & diuidere.*
13 *Emphyteota quando, & quomodo poſſit rem cum alio communem irrequiſito domino diuidere, & quando non.*
14 *Res eccleſiæ, quando inter canonicos, ſeu clericos poſſint abſque ſolemnitate in alienatione rerum eccleſiæ requiſita diuidi, & alienari, & quando ſolemnitas debeat interuenire.*
15 *Emphyteota licet ex pacto poſſit irrequiſito domino rem alienare, non tamen, eo irrequiſito, poterit rem tradere, & in poſſeſſionẽ inducere, alioquin à iure ſuo cadet.*
16 *Prohibitus alienare quando, & quomodo in euidentem utilitatem poſſit alienare.*
Emphyteota etiam in euidentem utilitatem non poteſt ſine conſenſu domini alienare.
17 *Locatio in emphyteoſim de re minoris decretum iudicis pro forma requirit, alias eſt nulla.*
18 *Tutoris auctoritas in alienatiõe rei minoris pro forma requiritur, & illius defectus actum, ſeu contractũ ipſo iure nullũ redderet.*
19 *Verba narratiua inſtrumenti inter quos probẽt, & inter quos nõ.*
20 *Solemnitas quæ extrinſeca ex uerbis narratiuis inſtrumenti non præſumitur, neque probatur.*
21 *Decreti uerba, & forma debent ad unguem, & ſpecificè obſeruari.*
22 *In decreto licet data fuerit poteſtas alienandi rem minoris, intelligitur tamen cum alia iuris ſolemnitate requiſita.*
23 *Auctoritas tutoris in alienatione, ſeu obligatione rerum minoris debet in ipſo actu, & non ante, uel poſt actum interuenire, nec licentia, iuſſusque tutoris ſufficiunt.*
24 *Teſtis extra capitula, & de aliis capitulis non contentis deponens non probat, & ſuſpectus redditur.*
25 *Auctoritas, & licentia differunt.*
26 *Tutorem dediſſe licentiam, ſeu ſuam interpoſuiſſe auctoritatem, per alios, quàm per ipſum tutorem probari debet.*
27 *Teſtis tractans de ſuo intereſſe, et ad ſe releuandũ non eſt idoneus.*
28 *Locator, & uenditor non poſſunt eſſe teſtes inter emptores, & cōductores de iis, quæ tempore contractus facta fuerunt.*
29 *Emphyteota ſi rem, uel eius partẽ alienet, irrequiſito domino, alienatio non tenet, & dominus poteſt rem uendicare.*

E P I T O M E.

Emphyteota, qui cum iuramento promiſit re arbitrio boni uiri uti, rẽ cōſeruare, iura, & terminos manutenere, nec ſinere illa deuaſtari, mutando formam rei adeò, ut res deterior efficiatur, ſeruitutẽ illi imponendo, & rem communem cum alio extraneo diuidendo abſque conſenſu domini à iure ſuo cadit.

Locatio ĩ emphyteoſim de re minoris facta abſq; decreto, & auctoritate tutoris, aliaque iuris ſolemnitate in alienatione rerum minoris requiſita non ualet, & eſt ipſo iure nulla.

C O N S I L I V M CXXIIII.

Concludendum eſſe de iure exiſtimo, dominũ Franciſcũ de manutenutis emphyteotã à iure ſuo cecidiſſe, & manſionẽ, de qua in ꝓceſſu, ad Rodaldũ, & Hieronymũ dominos directos ſpectare, & ꝑtinere: & ad ita cōclu
1 dendũ plura me moueãt, in primis, quia † id, qđ nō li
cet uſufructuario in abutẽdo re, nec licet ẽt emphyteotæ, cũ circa rei abuſum à iure æquiparentᷣ, ꝑ Bart. Alex. & alios in l. diuortio. §. ſi fundũ. ff. ſolu. mat. Sed
2 † uſufructuarius nō pōt formã rei mutare, nec ꝑ cœ-
nacula, nec meritoria diuidere, nec dietas trãsformare, cōiungere, uel diuidere nec ſeruitutes rei ꝑ ſe imponere, ꝗa ſic re abuti dicereᷣ, ut eſt tex. in l. æquiſſimũ. §. ſed ſi ædiũ. & in fin. l. uſufructuarius nouũ. la. 1. & la. 2. l. hactenus. in fi. & l. quãuis. ff. de uſufruc. ergo nec emphyteota hæc facere poterit, alioquin re abutẽdo eſt uſu ipſius rei priuãdus, argu. §. finitur. Inſt. de de uſufr. ibi nō utẽdo ꝑ modũ, hoc eſt, ut bonus pater familias: ſed in caſu nr̃o do. Franciſcus formã domus mutauit, ergo &c. ¶Nec obſtat id, qđ uoluit Bal. in l. 1. C. de iure emphy. dicẽs, ꝙ ſi quis areã in emphyteoſim cōducat, & in ea ædificiũ fecerit, ob hoc emphyteoſis nō finitᷣ, ſed durat, qđ ſecus eſt ĩ uſufructuario, ut eſt tex. no. ĩ l. repeti. §. rei. ff. qb. mod. uſusfruc. amit
3 tatur, quia rñdeᷣ † hoc cōtingere, qm̃ emphyteota re
utitur ad meliorandũ, ut nomẽ ipſum demonſtrat, ut dicit tex. in l. 1. C. de iure emphy. nã de natura emphyteoſis eſt, ut melioreᷣ, & ideò ſi areã ad ædificiũ reduxit, emphyteoſis nō extĩguetur, ſed uſufructuarius rẽ habet ſimpliciter ad utẽdũ, & in ſuis terminis conſeruãdũ. d. l. uſufructuarius nouũ. & uſufructus rei mutatione extinguitur. d. §. rei. vñ ceſſante rei emphyteoticæ melioratione ex mutatione rei, ꝑ quã res deterior efficiatur, emphyteoſis quoq; ſil̃r diceᷣ extingui, ꝗa
4 ad meliorãdũ, & nō ad deteriorãdũ daᷣ. ¶Scđo † dns
Franciſcus cũ iur̃o promiſit uti re arbitrio boni uiri, & rẽ, eiuſq; partẽ conſeruare, & iura, & terminos manutere, nec ꝑmittere illa ad aliquẽ peruenire, nec deuaſtari, & prout in inſtr̃o emphyteoſis contineᷣ, qđ iur̃m eſt præciſè, & formaliter obſeruandũ, alioquin non obſeruans ratione periurij omni iure, & commodo, qđ ipſi vigore illius inſtr̃i poſſet acquiri, priuatur.

l. ſi